



RUSSIA, SANKT-PETERBURG, PETERGOF SHAHRI

Abdulazizova Oydin Yaqubbek qizi

Qòqon Universiteti Andijon filiali

Iqtisodiyot va Pedagogika fakulteti Tarix yònalishi

Masofaviy ta'lim 1-bosqich 25-06-guruh talabasi

Telefon raqami: 978357707, 886600888

<https://doi.org/10.5281/zenodo.18638883>

Annotatsiya: Ushbu tezisdagi Rossiya Federatsiyasining muhim tarixiy va madaniy markazlaridan biri bo'lgan Sankt-Peterburg shahri hamda uning tarkibidagi Peterhof shaharchasining tarixiy ahamiyati yoritiladi. Asarda Peterhofning tashkil topishi, imperator Pyotr I davridagi rivoji, mashhur saroy-majmualari va favvoralar tizimining jahon madaniy merosidagi o'rnini tahlil qilinadi. Shuningdek, Peterhofning bugungi kunda turizm, madaniyat va tarixiy merosni saqlashdagi roli ko'rsatib beriladi. Tezis Peterhof shahrining Rossiya va jahon madaniyatidagi o'ziga xos o'rnini ochib berishga qaratilgan.

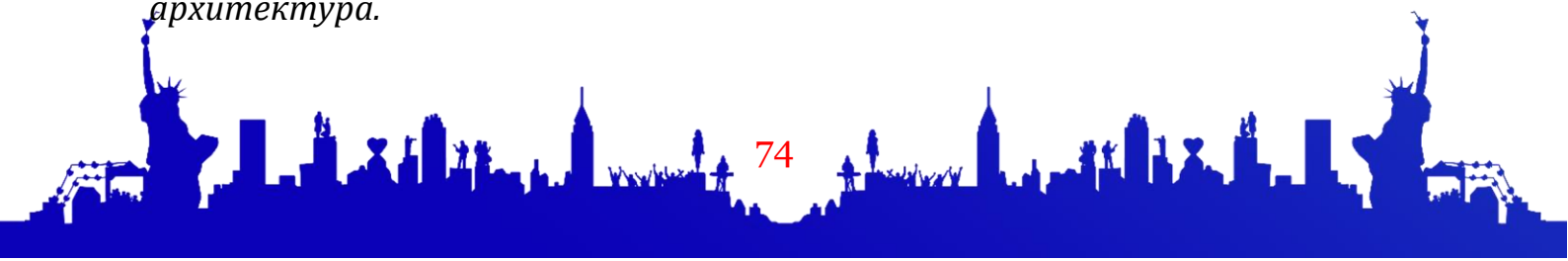
Kalit so'zlar: *Rossiya, Sankt-Peterburg, Peterhof shahri, tarixiy meros, saroylar, favvoralar, madaniy meros, turizm, Pyotr I, arxitektura.*

Annotation: This thesis examines the historical and cultural significance of Saint Petersburg, Russia, and its suburb Peterhof. The study analyzes the founding of Peterhof, its development during the reign of Emperor Peter I, and the importance of its famous palaces and fountain systems in the world cultural heritage. It also highlights Peterhof's role today in tourism, cultural preservation, and maintaining historical legacy. The thesis aims to reveal Peterhof's unique position in Russian and global culture.

Keywords: *Russia, Saint Petersburg, Peterhof, historical heritage, palaces, fountains, cultural heritage, tourism, Peter I, architecture.*

Аннотация: В данной работе рассматривается историческое и культурное значение Санкт-Петербурга, Россия, и его пригород Петерхоф. Исследование анализирует основание Петерхофа, его развитие во времена правления императора Петра I, а также значение известных дворцов и фонтанов в мировом культурном наследии. Особое внимание уделяется роли Петерхофа сегодня в туризме, сохранении культуры и поддержании исторического наследия. Работа направлена на раскрытие уникального положения Петерхофа в российской и мировой культуре.

Ключевые слова: *Россия, Санкт-Петербург, Петерхоф, историческое наследие, дворцы, фонтаны, культурное наследие, туризм, Пётр I, архитектура.*





Kirish: Rossiya Federatsiyasi hududidagi Sankt-Peterburg shahri nafaqat mamlakatning siyosiy va madaniy markazi, balki jahon tarixida ham muhim o'rin egallaydi. Shahar XVII–XVIII asrlarda Pyotr I tomonidan tashkil etilib, tez fursatda Rossiyaning madaniy va siyosiy markaziga aylandi. Sankt-Peterburg nafaqat strategik joylashuvi, balki o'ziga xos arxitekturasini, kanallari, ko'priklari va tarixiy obidalari bilan mashhur. Bu shahar Rossiya imperiyasi davrida Yevropaning yirik siyosiy va madaniy markazlari bilan raqobat qila oladigan darajada obodonlashtirilgan. Sankt-Peterburgning noyob geografik joylashuvi – Neva daryosi deltasida, Bolshoy neva va Malyy neva kanallari atrofida joylashganligi, shaharni dengiz va ichki suv yo'llari orqali savdo va harbiy strategik nuqtai nazardan ahamiyatli qilgan. Shu bois ham shaharni barpo etish va rivojlantirish jarayoni o'z davrining eng yirik siyosiy qarorlaridan biri sifatida tarixda saqlanib qolgan. Petergof shahri Sankt-Peterburgning eng mashhur shaharlaridan biri bo'lib, u Pyotr I tomonidan Rossiyaning dengiz va madaniyat markaziga aylantirish maqsadida barpo etilgan. Petergofning tashkil topishi XVIII asr boshlariga to'g'ri keladi va u qisqa fursatda Sankt-Peterburg bilan bir qatorda imperatorlik obidalari va bog'-saroylar tizimi bilan tanildi. Petergofning asosiy qadriyatlaridan biri uning saroy-majmualari va favvoralar tizimi hisoblanadi. Ushbu majmualar va favvoralar Rossiya arxitekturasining Yevropa uslubida rivojlanishida muhim ahamiyat kasb etgan. Saroy va bog'lar nafaqat Pyotr I va uning oilasi uchun dam olish joyi sifatida xizmat qilgan, balki davlat tashriflari, rasmiy tadbirlar va diplomatik uchrashuvlar uchun ham markaz bo'lgan. Petergof saroylari o'zining noyob arxitekturasini va favvoralar tizimi bilan ajralib turadi. Saroylar majmuasi va bog'lar butun dunyoga mashhur bo'lib, bu hududni Yevropa madaniy merosiga kiritish uchun asos bo'lgan. Favvoralar tizimi maxsus suv nasoslari va kanallari yordamida ishlagan, bu esa zamonaviy me'morchilik va suv injiniringi tarixida muhim tadqiqotlar obyekti sifatida qaraladi. Petergofdagi favvoralar faqat estetik maqsadda emas, balki davlat qudratini, Pyotr I ning dunyoviy va siyosiy nufuzini ko'rsatish vositasi sifatida ham ishlatilgan. Bog' va favvoralar majmuasi yirik arxitektura ansambli bo'lib, u yerda tabiat va inson ijodining uyg'unligi namoyon bo'ladi. Petergof shahrining siyosiy va tarixiy ahamiyati ham katta. U Sankt-Peterburgni Yevropa bilan bog'lovchi madaniy va diplomatik ko'priklar sifatida xizmat qilgan. XVIII asrda Rossiya imperiyasining tashqi siyosatida Petergof saroylari ko'plab diplomatik uchrashuvlar va davlat tadbirlari markazi bo'lgan. Shu tariqa Petergof nafaqat madaniy meros, balki siyosiy va diplomatik markaz sifatida ham ahamiyatga ega bo'lgan. Shuningdek, shahar va saroylar tizimi Rossiyaning jahon xaritasidagi o'rnini mustahkamlash



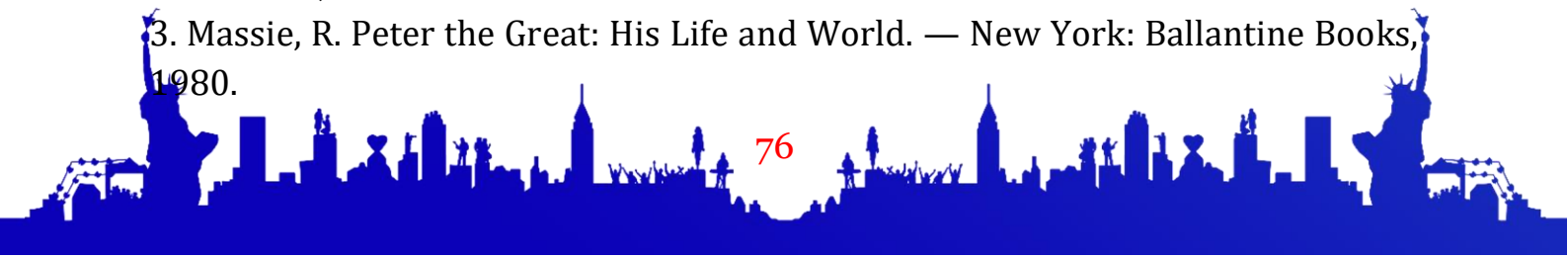


va imperatorlik mavqeini oshirishga xizmat qilgan. Turizm nuqtai nazaridan Petergof shahri bugungi kunda Rossiyaning eng mashhur diqqatga sazovor joylaridan biri hisoblanadi. Har yili minglab sayyohlar saroy va favvoralar majmualarini ziyorat qilishadi. Turistlar uchun Petergof nafaqat tarixiy obidalarni, balki tabiiy go'zallik, estetik muhit va arxitektura yodgorliklarini o'zida mujassamlashtirgan noyob joy sifatida e'tiborga molik. Sayyohlar Petergof bog'larini, saroylarini va favvoralar tizimini tomosha qilish orqali Rossiya tarixi va madaniyatini chuqurroq anglaydilar. Shu bilan birga, shahar turizm sohasida mahalliy iqtisodiyotning rivojlanishiga katta hissa qo'shadi. Petergof shahridagi arxitektura va madaniy obidalar ham tarixiy ahamiyatga ega. Saroy va favvoralar tizimi Yevropa barok uslubida yaratilgan bo'lib, Rossiya va Yevropa me'morchiligi tarixida noyob o'rin tutadi. Petergofdagi binolar va majmualar nafaqat estetik go'zallikni namoyish etadi, balki Pyotr I davridagi siyosiy qarorlar, diplomatik faoliyat va Rossiyaning milliy identifikatsiyasini ham aks ettiradi. Shuningdek, Petergof saroylari va bog'larining restavratsiya ishlari madaniy merosni saqlash va kelajak avlodlarga yetkazish borasida katta ahamiyatga ega. Petergofning tarixiy rivojlanishi va bugungi ahvoli uning madaniy merosini yanada boyitadi. Shaharda ko'plab muzeylar, tarixiy obidalar va tabiat qo'riqxonalar mavjud bo'lib, ular sayyohlar va ilmiy tadqiqotchilar uchun muhim manba hisoblanadi. Shuningdek, Petergofning ekologik va tabiat bilan uyg'unligi uni noyob madaniy-tabiiy meros sifatida ajratib turadi. Favvoralar tizimi, bog'lar va suv yo'llari shahar muhitiga noyob estetika bag'ishlaydi, bu esa sayyohlar va tarix ixlosmandlari uchun o'ziga xos tajriba yaratadi.

Xulosa: Xulosa qilib aytganda, Sankt-Peterburg shahri va uning tarkibidagi Petergof shahri Rossiya tarixida, madaniyatida va turizm sohasida beqiyos ahamiyatga ega. Petergofning arxitekturasi, favvoralar tizimi, saroy majmualari va tabiiy muhitining uyg'unligi uni jahon madaniy merosining ajralmas qismiga aylantiradi. Shuningdek, shahar Rossiya tarixini, Pyotr I siyosiy faoliyatini va imperatorlik merosini chuqurroq o'rganish uchun noyob imkoniyatlar yaratadi. Bugungi kunda Petergof shahrining rivoji, restavratsiya ishlari va turizm sohasidagi ahamiyati Rossiyaning madaniy va tarixiy salohiyatini mustahkamlashga xizmat qilmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Petrov, N. History of Saint Petersburg. — Moscow: Nauka, 2005.
2. Shvidkovsky, D. Russian Architecture and Peterhof Palaces. — St. Petersburg: Aurora Art, 2010.
3. Massie, R. Peter the Great: His Life and World. — New York: Ballantine Books, 1980.





4. Karpova, L. Peterhof: Imperial Residences and Fountains. — St. Petersburg: Lenizdat, 2012.
5. Hughes, L. Russia: A Cultural History. — Oxford: Oxford University Press, 2003.
6. Petrov, A. Palaces of Peterhof. — St. Petersburg: Palace Press, 2008.
7. Morozova, I. Saint Petersburg: Urban Development and Architecture. — Moscow: Progress, 2001.
8. Wilson, J. Imperial Russia and European Influence. — Cambridge: Cambridge University Press, 1995.
9. Dmytryshyn, B. Peterhof Gardens and Fountains. — St. Petersburg: Art & History, 2007.
10. Andreev, V. Tourism and Cultural Heritage in Peterhof. — Moscow: Tourism Press, 2015.

